

Číslo 2/2017

POSEListy

Podiatrické sekce

České diabetologické společnosti ČSL JEP

Vážení přátelé, kolegové,

jsem rád, že Vás mohu pozdravit již z druhého čísla bulletinu POSEL. Od minulého čísla uplynul více než půlrok, během kterého došlo k řadě významných událostí. Některé byly pozitivní, jako je schválení kódu pro zhotovení speciálních kontaktních fixací a dlah u syndromu diabetické nohy, který snad budeme moci vykazovat od 1.1.2018. Úspěchem české podiatrie je získání prestižní ceny Paula Branda dr. Jarmilou Jirkovskou na sympoziu Diabetic Foot Study Group. Naopak jediný výrobce larev v České republice nezískal novou registraci umožňující pokračovat ve výrobě a distribuci larev, které jsme často používali v léčbě pacientů se syndromem diabetické nohy.

V tomto čísle naleznete zajímavý článek věnující se historii podiatrie v České republice od prof. Jirkovské, neméně zajímavé zprávy z kongresů tematicky zaměřených na syndrom diabetické nohy a v neposlední řadě výčet plánovaných vzdělávacích akcí a kongresů pro další období.

Doufám, že s řadou z Vás se potkáme na Workshopu podiatrických ambulancí, který Podiatrická sekce pořádá v předvečer každoročního sympozia „Syndrom diabetické nohy“. Zde je prostor nejen pro diskusi nad aktuálními problémy, které nás trápí, ale i k společenskému vyžití.

Na závěr Vám všem přeji pohodový zbytek letošního roku a mnoho úspěchů v roce 2018 nejen na poli podiatrie, ale i v osobním životě.

Za Podiatrickou sekci

MUDr. Robert Bém, Ph.D.

Centrum diabetologie IKEM, předseda Podiatrické sekce ČDS ČSL JEP

Aktuality

- Byl schválen nový kód pro odbornost diabetologie- **13073 ZHOTOVENÍ SPECIÁLNÍCH KONTAKTNÍCH FIXACÍ A DLAH U SYNDROMU DIABETICKÉ NOHY**, který bude možno vykazovat od 1.1.2018 na podiatrických ambulancích
- Výbor Podiatrické sekce intenzivně pracuje na **edukačních materiálech pro pacienty se syndromem diabetické nohy**, které jsou k dispozici pro všechny zájemce na webových stránkách sekce

Vývoj podiatrie zaměřené na syndrom diabetické nohy v ČR

Popsat velmi stručně vývoj naší podiatrie do bulletinu Podiatrické sekce ČDS ČSL JEP není snadné. Její historie na jedné straně není příliš dlouhá, na druhé straně je ale poměrně různorodá a bohatá, protože procházela různými stádii vývoje. Počáteční fázi můžeme datovat již do časných porevolučních let 1990 – 1992, kdy jsme sbírali zkušenosti na jiných zahraničních pracovištích a učili se z podiatrické literatury. Začali jsme budovat první podiatrickou ambulanci v IKEM Praha a na interní klinice v Plzni - Lochotíně byl podán grantový projekt s podiatrickou tematikou.

Dalším stadiem v létech 1993 – 2000 pak bylo rozšíření podiatrické péče na další podiatrické ambulance - v Plzni a později v na 3. LF UK v Praze. Od roku 1995 tak docházelo postupně k zakládání dalších podiatrických ambulancí a zatímco v roce 1995 pracovaly 3 podiatrické ambulance, v roce 2000 jich bylo již 5 a v roce 2005 jich bylo již více než 20.

Další etapu vývoje podiatrie můžeme počítat od roku 2000, kdy jsme jako druzí na světě přeložili do češtiny Mezinárodní konsenzus pro syndrom diabetické nohy vydaný IWGDF (International Working Group for the Diabetic Foot), což byl jakýsi "mezinárodní standard" pro péči o pacienty se syndromem diabetické nohy (SDN) a na jehož podkladě jsme vytvořili i naše Doporučené postupy pro syndrom diabetické nohy Výboru ČDS. Od roku 2001 jsme také začali pořádat celostátní konferenci Syndrom diabetické nohy s mezinárodní účastí, což nám umožnilo navázat osobní přátelství s řadou významných světových podiatrů. Rozšíření podiatrických ambulancí pomohlo schválení hrazení výkonu Ošetření syndromu diabetické nohy diabetologům na podiatrii a postupně i schválení dalších výkonů nutných k péči o pacienty se syndromem diabetické nohy. V roce 2010 již bylo Výborem ČDS registrováno 33 podiatrických ambulancí, jejichž počet je poměrně stabilní dodnes.

Kvalitativním mezníkem v naší podiatrii bylo založení Podiatrické sekce ČDS v roce 2005. Tato sekce byla od počátku koncipována podle modelu Diabetic Foot Study Group, což je sekce EASD (Evropská asociace pro studium diabetu). Konference pořádané DFSG jsme navštěvovali pravidelně již brzy po jejím založení a v letech 2005-2009 jsme měli možnost pracovat i v jejím evropském výboru. Naše podiatrická sekce se ve svém programovém prohlášení ze 4. 10. 2005 zaměřila od počátku na pořádání konferencí, vydávání edukačních materiálů, koordinaci činností podiatrických ambulancí, vzdělávání sester i dalších odborníků v podiatrii, zavádění nových léčebných metod a zajištění hrazení podiatrické péče zdravotními pojišťovnami. Většina z těchto aktivit se dařilo postupně plnit, pouze vydávání pravidelného bulletinu, který právě čtete, se opozdilo až do letošního roku.

Vývoj podiatrie v ČR - pokračování

Za jednu z priorit ve vývoji naší podiatrie považujeme vzdělávání všeobecných sester v podiatrii. V roce 2008 jsme připravili program kurzů pro tyto sestry podle vlastních zkušeností i podle manuálu Diabetic Foot Care Assistants vydaného podiatrickou sekcí IDF (International Diabetes Federation) a tento program byl od roku 2008 certifikován Ministerstvem zdravotnictví ČR jako oficiální vzdělávací proces s návazností na speciální sesterský výkon Ošetření hyperkeratóz a preulcerozních lézí u diabetiků. Od roku 2009 je tento kurz pořádán každoročně pro 20-30 sester a jeho absolventky se uplatňují v nejrůznějších medicínských oborech, zejména diabetologii, domácí péči a chirurgii i u praktických lékařů.

V přehledu vývoje naší podiatrie se zaměřením na SDN nelze zapomenout na výzkumnou činnost a zapojení do mezinárodních studií. Dokladem mohou být nejen vydané knihy, odborné články a účast na prestižních mezinárodních konferencích, ale také ceny, které naši odborníci obdrželi ať už na evropských konferencích DFSG nebo EWMA (Evropská společnost pro hojení ran), ale i na americké diabetologické konferenci ADA apod.

Závěrem musím zmínit také další perspektivy naší podiatrie, které jsou shrnuty v Národním diabetologickém programu na léta 2012 -2022. V rámci tohoto programu je v plánu nejen aktualizovat Doporučení postupy pro syndrom diabetické nohy na stránkách ČDS, ale také dbát na důslednou prevenci syndromu diabetické nohy a dispenzarizaci rizikových pacientů a prosazovat i hrazení těchto výkonů zdravotními pojišťovnami. Úkolem je také rozšiřovat síť podiatrických ambulancí (konečný cíl cca 1/100 000 obyvatel, tj. 100 ambulancí v ČR) a síť kvalifikované domácí a následné péče o podiatrické pacienty. Rezervy máme také v plnění dalších cílů Národního diabetologického programu, např. v zavádění moderních diagnostických a terapeutických metod v podiatrii včetně jejich hrazení zdravotními pojišťovnami, v podpoře výzkumu v podiatrii i ve spolupráci se zdravotními pojišťovnami, referenčním centrem pro zavádění DRG systému, MZČR a s orgány státní správy při podpoře podiatrie v ČR.

Nelze vyjmenovat všechny zahraniční odborníky, kteří nám obětavě pomohli rozšířit v ČR kvalitní podiatrii, ani naše české kolegy a sestřičky, kteří se již více než 20 let obětavě starají o pacienty se SDN, případně se věnují i výzkumu a výuce dalších odborníků.

Vývoj podiatrie v ČR - pokračování

Z vlastních vzpomínek bych chtěla jmenovat především prof. E. Chantelau z Düsseldorfu, který nás naučil jak se starat o odlehčení u pacientů se syndromem diabetické nohy (populární half-shoes) a jak dělat prevenci - první naši frézu na nehty a hyperkeratózy jsme dostali zdarma výměnou za naši preventivní diabetickou obuv, dále prof. A. Boultona z Manchesteru, který nás naučil diagnostikovat diabetickou neuropatii rizikovou pro SDN, podtlakovou a larvální léčbu a některé výzkumné metody, prof. D. Armstronga z USA, který nás zasvětil do tajů podiatrické chirurgie, prof. M. Edmondse z Londýna, s nímž jsme spolupracovali na výzkumu Charcotovy osteoarthropatie a který nás seznámil se světově proslulou podiatrickou odbornicí A. Foster, která nám obětavě pomohla zavést podiatrické kurzy pro sestry, prof. J. Apelqvista ze švédského Lundu, který nás naučil něco z podiatrické ekonomie a teorie hojení ran, prof. A. Piaggeseho z Itálie, který nám ukázal, že i internista může dělat základní chirurgické podiatrické výkony, prof. S. Morbacha z Německa, který nám ukázal, jak se dá efektivně organizovat podiatrická ambulance, prof. R. Frygberga z USA, jehož kniha podiatrické chirurgie je základní učebnicí a který se s námi také podělil o osobní zkušenosti, doktora E. Jude, která s námi spolupracoval na řadě vědeckých publikací, kolegy ze skupiny Eurodiale, s nimiž jsme sdíleli zkušenosti téměř 10 let při přípravě a průběhu této studie a především prof. K. Bakkerá, hlavního editora Mezinárodního konsenzu a dlouholetého hlavního představitele IWGDF a organizátora celosvětových konferencí o SDN a především člověka, který svým vysokým morálním kreditem dokázal nadchnout pro obor podiatrie stovky kolegů včetně nás. Z našich kolegů si dovoluji zmínit pouze ty, kteří stáli spolu s námi z IKEM (tj. prof. A. Jirkovskou, sestrou M. Křížovou a MUDr. V. Woskovou) na samém začátku podiatrie v ČR, a to prof. Z. Rušavého a doc. S. Lacigovou z Plzně a prof. M. Anděla a MUDr. E. Šilhovou z 3. LF UK Praha a MUDr. E. Záhumenského a prof. J. Rybku ze Zlína. Nejen jim, ale všem, kteří u podiatrie vydrželi a dále ji rozvíjejí, patří poděkování za jejich obětavou a nelehkou práci.

Prof. MUDr. Alexandra Jirkovská, CSc.

Centrum diabetologie, IKEM Praha

Konference European Wound Management Association (EWMA)

V květnu tohoto roku se konala již 27.konference EWMA v Amsterdamu. Zúčastilo se jí přes 4 tisíce zdravotníků či vystavovatelů, bylo prezentováno na 900 přednášek a 700 posterů v řadě paralelních sekcí. Níže uvádím pouze výběr ze zajímavých témat.

Téma konference znělo **"CHANGE, OPPORTUNITIES AND CHALLENGES - WOUND MANAGEMENT IN CHANGING HEALTHCARE SYSTEMS"**. Léčba ran jistě ovlivňuje zdravotní systémy nejen ve vyspělých, ale i v rozvojových zemích, kde podpora mezinárodních organizací v oblasti zdravotnictví a prevence může být nejcitelnější. Proto z pohledu podiatrie bylo velmi důležité představení nové koncepce a nových vizí IWGDF (International Working Group on the Diabetic Foot), od jejíž části expertů, kteří se věnují vědecké činnosti a tvorbě nových guidenance, se oddělila další sesterská skupina pod vedením *Kristýny Van Acker* s názvem **D-FOOT International** (obr.1). Motem nového výkonného týmu D-FOOT International je zvýšit specializaci v podiatrické péči, taktéž zvýšit její dostupnost a dále zprostředkovat preventivní péči včetně vhodného obouvání po celém světě. Na projektech spolupracují s mezinárodními organizacemi např. s WHO. Naplnění projektu má být zajištěno pořádáním specializačních kurzů „Train the Foot Trainer“, spoluprací s protetiky, výrobcí obuvi, odbornými střetnutími včetně kongresů a seznamováním veřejnosti a odborníků s problematikou syndromu diabetické nohy (SDN).

Z problematiky SDN mě nejvíce zaujala přednáška o vztahu této pozdní komplikace k dialyzovaným pacientům. Její autor (*Dr. Shumacher a spol.*) uvedl, že provázanost SDN a chronického selhání ledvin je jasně dána – vyšší riziko SDN u dialyzovaných vyplývá z přítomné uremické neuropatie, vyššího výskytu ICHDK, vyšší koncentrace rozličných toxinů, malnutrice, menší oxygenace tkání vlivem např. hypotenze během hemodialýzy, apod. Na druhé straně SDN může ovlivnit i prognózu dialyzovaných nemocných – zvyšuje jejich mortalitu **až 3,6krát**. Proto se pokusili v rámci své studie zavést screeningová vyšetření na SDN v HD střediscích a posoudit jejich klinický dopad. Do studie bylo zařazeno 183 pacientů, u kterých byla zavedena preventivní či léčebná podiatrická péče a pravidelné kontroly po 6 týdnech. Své výsledky srovnali se 600 pacienty z dalších 2 hemodialyzačních středisek. Během screeningu našli u 36% pacientů postižení tkání končetin (defekty nohou, ale i horních končetin, ložiska kalcifylaxí, apod.). Zavedení screeningů a podiatrické péče vedlo k nižšímu počtu hospitalizací pro SDN (**o 29,3%**), nižšímu počtu amputací (**o 46,7%**) a ke snížení mortality (**o 17,5%**) ve skupině intervenované oproti kontrolní. Neoddiskutovatelným faktem byla i redukce nákladů, které bylo touto intervencí dosaženo – konkrétně 365 000 Euro/1 rok.

Z obecných přednášek zaujala problematika nárůstu mikrobiální rezistence, na kterou ve své prezentaci upozornil *Dik a spol.* K jejímu mapování, které zohledňuje i užívání ATB, byl zaveden program „**AID**“ (**A**ntimicrobial / **I**nfection / **D**iagnostics) jako součást evropského projektu „Euro safety health-net“. Daný projekt se pokusili převést do klinické praxe. Projekt propojil 2 zdravotnická centra, kde každých 14 dní odborníci diskutovali o mikrobiální situaci (nejen v nemocnici, ale i v ambulantní sféře). K dispozici měli informace o používání ATB a klinickém stavu nemocných, kterým byla předepisována. Dle jejich doporučení bylo možno změnit typ terapie, její délku a intenzitu. Vlivem těchto zásahů bylo **méně pacientů léčeno ATB, kratší dobu byli nemocní hospitalizováni a ušetřilo se v průměru 530 Euro / 1 konzultaci**. Dané konzultace by mohly být do budoucna přínosem, jelikož *Howard a spol.* upozornil, že dle jejich výzkumu např. v Anglii až 1/3 pacientů je minimálně 1x ročně léčena ATB, predominantně za hospitalizace. Pro velký nárůst mikrobiální rezistence vyhotovili **National primary care ATB guidelines** pro běžnou klinickou praxi a hospitalizační případy. Jejich vlivem došlo k poklesu preskripce širokospektrých ATB v běžné praxi, za hospitalizace byla snížena mortalita na sepsi (o 4,5%), taktéž zredukovány komplikace ATB terapie jako např. infekce *Clostridium Difficile* (o 9%).

Obr. č.1: Logo organizace

Zprávy z konferencí

Konference European Wound Management Association (EWMA) – 2.část

K daným úspěchům dopomohlo nejen rozšiřování obecného povědomí formou výuky guidelines, ale i e-learningovými testy, informacemi veřejnosti, všeobecným lékařům, apod.

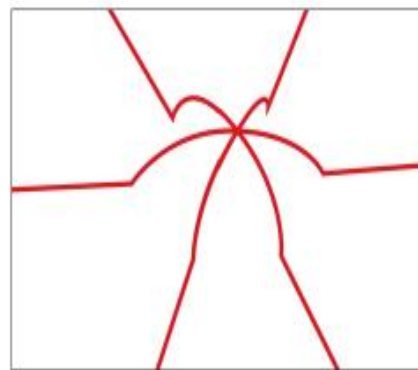
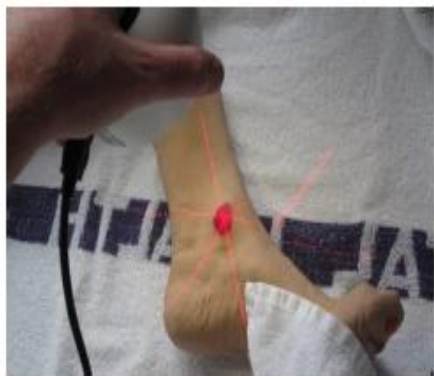
Během EWMA kongresu byla prezentována celá řada posterů, z nichž bych vyzdvihla práci z Velké Británie věnující se problematice SDN. *Fran Game* nás seznámila s doporučeními National Institute for Clinical Excellence (NICE), podle nichž by měli být všichni **pacienti s diabetem a aktivní ulcerací zkontrolováni multidisciplinárním týmem do 24 hod od vzniku obtíží**. To ale přináší řadu úskalí – dochází až k trojnásobnému zvýšení počtu vyšetřených pacientů, na což nemají zdravotní zařízení dostatečnou kapacitu, dochází k prodloužení doby do ošetření. Cílem jejich studie bylo prozkoumat další eventuality, jak tuto situaci řešit. Snahou bylo zařadit do rutinní podiatrické péče vyšetření za použití Silhouette kamery využívající web-enabled digital wound imaging a 3 D measurement technologii (obr.2). Využití této technologie spatřují v domácím ošetřování, kde je možné sledovat vývoj ulcerace v čase. Pokud dochází ke stagnaci hojení nebo dokonce ke zhoršení rány jsou odesílány pořízené záznamy specialistům – ti provedou změnu terapie, event. doporučí ATB léčbu, při podezření na jiný typ rány odešlou pacienta ke konzultaci k jinému specialistovi k upřesnění diagnózy. Doc. Game uvedla, že v jejich pilotním projektu bylo používáno 5 kamer, kterými bylo sledováno 101 pacientů, konzultace provádělo 18 specialistů. Kromě zlepšení diagnostiky a léčby se zdálo, že využití těchto technologií by mohlo mít i pozitivní ekonomické dopady.

Řada workshopů se kromě teoretických témat zabírala i praktickými návody, jak uplatnit novinky/nové postupy v klinické praxi - např. workshopy věnované NPWT (léčbě podtlakem), novým krytím, larvální léčbě a velmi přínosný byl workshop o atypických ranách.

Z nových exponátů jsme se mohli kromě nově vyvinutých typů krytí setkat i s diagnostickými nástroji usnadňujícími např. diagnostiku ranné infekce (MOLECULIGHT i:X), diagnostiku lokálního edému (WOUNDSCANNER – detektor edému v kůži, LYMPHSCANNER – obsahu lymfy v podkoží, SKINFIBROMETER – detektor indurace kůže a podkoží), napomáhající léčbě ran pomocí tvorby dermoepidermálních štěpů (Xpansion – micrografting) či fotobiomodulace (LUMI HEAL - KLOX technology).

Kongres byl, jako každoročně, nabitý spoustou informací. Účastníkům, dle mého názoru, jednoznačně pomáhá rozšířit znalosti nejen o fyziologii a patofyziologii ran, ale i o managementu léčby ran a nových možnostech terapie nejen diabetických ulcerací, ale i jiných typů ran, s kterými se můžeme jako podiatři v klinické praxi setkat. Moto kongresu proto bylo jistě naplněno.

Obr. č.2: Laserovým paprskem zaměřená ulcerace s odhadem velikosti a hloubky rány a s vizualizací rány

*MUDr. Vladimíra Fejfarová, Ph.D.
Centrum diabetologie IKEM Praha*

Zprávy z konferencí

RANDE ve Vendryni

Ve dnech 1. a 2. června 2017 se v moravskoslezské Vendryni konal již sedmý ročník konference Rande 2017. Konference se konala pod odbornou garancí České společnosti pro léčbu ran a Evropské asociace pro management ran. Na akci dorazilo více než 350 zdravotníků z celé České republiky a Slovenska. Bylo pro ně připraveno 57 přednášek a 8 workshopů.

Jednotlivé příspěvky byly rozděleny do monotematických bloků, které reflektovaly mezioborový i meziprofesionální přesah diskutovaných témat. Mezi nejzajímavější sekce patřila moderní léčba bérceových vředů s využitím zevní komprese (se zaměřením na jednotlivé kompresivní systémy, edukaci pacientů, správné praktickou aplikaci komprese a porovnání výsledků), management ranné infekce (racionální antibiotická terapie, použití antiseptických krytí a oplachů, infekce v místě chirurgického výkonu), otázky spojené s ekonomikou léčby chronických ran a problematika léčby pacientů se syndromem diabetické nohy. V sekci Syndrom diabetické nohy měl své místo skrínig (přednesený doktorem Miroslavem Kolibou, který připojil i praktické ukázky specifických výkonů k provádění skrínigu), otázky spojené se směřováním podiatrického pacienta v nemocnici (prezentované profesorkou Alexandrou Jirkovskou), problematika tvorby speciálních kontaktních fixací (doplňena osobními zkušenostmi doktorky Vladimíry Fejfarové) a aplikace ortoticko-protetických pomůcek v praxi (s poutavým výkladem doktora Petra Krawczyka).

Účastníci kongresu se měli možnost blíže seznámit s daty Ústavu zdravotnických informací a statistiky České republiky a dále se třemi pozičními dokumenty vydanými v roce 2017 Evropskou asociací pro management ran (Terapie ran kontrolovaným podtlakem, Využití oxygenoterapie v léčbě ran a Efektivní management bérceových vředů žilní etiologie; finanční krytí tisku těchto dokumentů pro účastníky konference zajistila Česká společnost pro léčbu rány). V záplavě přednášek je velmi obtížné označit za nejlepší jedno sdělení, i přesto však lze říci, že konference měla svého vítěze. Nejdelší potlesk publika si zasloužila prezentace doktora Oberreitera z brněnské Vojenské nemocnice, která byla věnována managementu válečných poranění a zkušenostem s ošetřováním ran na misích v Afghánistánu. Naše poděkování patří jak všem přednášejícím, tak sponzorům a farmaceutickým společnostem, bez kterých by nebylo možné zajistit hladký průběh celého kongresu.

MUDr. Jan Stryja, Ph.D.

Diabetic foot study group (DFSG)

Již pravidelně (kromě každého 4. roku) se před kongresem EASD koná setkání, věnující se problematice syndromu diabetické nohy. V letošním roce proběhla konference ve dnech 8.-10.9.2017 ve městě Porto v Portugalsku a zúčastnilo se 350 lékařů a sester.

Za Českou republiku se konference účastnili zástupci IKEMu, Fakultní nemocnice v Motole a Ústřední vojenské nemocnice. Všichni vystoupili i aktivně a tak bylo z České republiky prezentováno 10 prací. Dr. Jarmila Jirkovská z ÚVN dokonce získala cenu Paula Branda za práci, věnovanou odlehčování nohou. Práce dr. Michala Dubského byla nominována na jednu ze tří nejlepších prezentací a práce dr. Anny Pyšné z IKEMu získala cestovní grant pro mladé, na tomto fóru prvně prezentující autory.

Dominanta Porta
Ponte Dom Luis I →

← Dr. Jarmila Jirkovská přebírá
cenu Paula Branda

Zprávy z konferencí

Diabetic foot study group (DFSG) - 2.část

Konference DFSG znamená 3-denní přehlídku ústních a posterových sdělení ze všech koutů světa, každý se snaží říci ostatním, čím novým se v otázce péče o pacienty se syndromem diabetické nohy zabývá a jak je úspěšný.

A co jsme se dozvěděli?

- Že je potřeba neustále dbát a edukovat a re-edukovat pacienty o odlehčování ulcerací, a to nejen při chůzi venku, ale i v domácím prostředí, protože opakovaná traumatizace oblasti defektu je jednou z hlavních příčin jejího nezhojení.
- Že postižení tepen v oblasti bércevého řečiště je specifickým problémem u diabetických pacientů, často vede ke kritické končetinové ischemii, především u nemocných na dialýze a v pokročilejším věku, je často příčinou selhání revaskularizačních výkonů a zhoršuje prognózu hojení ulcerace. Přitom revaskularizační výkony a použití buněčné léčby bude mít vždy lepší výsledky než jen konzervativní léčba.
- Že pacienti po zhojení ulcerace mají velkou šanci k recidivě defektu, v průběhu 10let se v podiatrických poradnách objeví až 80% původně zhojených pacientů s novou ulcerací a mnozí z nich opakovaně.
- Že se v posledních letech sice snížil počet velkých a zvýšil počet malých amputací, ale že v posledních 14 letech vůbec nedošlo ke změně mortality u pacientů po amputaci.
- Že pacienti diabetici v pravidelném dialyzačním léčení mají až 4x vyšší riziko vzniku ulcerace a Charcotovy osteoartropatie než diabetici s normální funkcí ledvin. Je tedy potřeba se této skupině pacientů věnovat a edukovat je stran rizika vzniku defektu s jeho prevence.

A spoustu dalšího. Chcete se rovněž přesvědčit? Pojedťte příští rok rovněž. Kdy a kam? Koncem září 2018 do Berlína, kde se bude konat již 15.setkání Diabetic foot study group.

MUDr. Pavlína Piřhová, Ph.D.

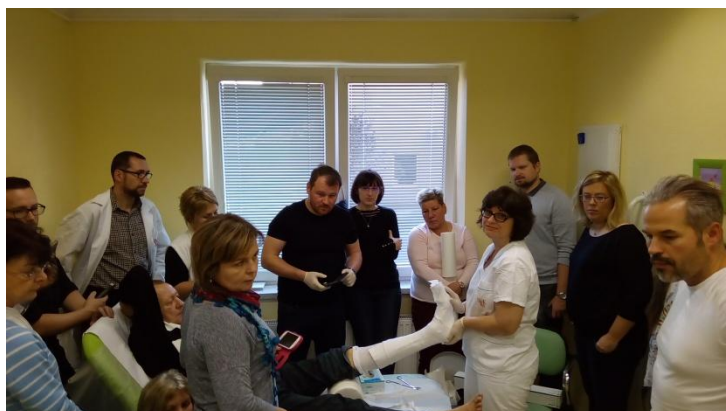
Fakultní Nemocnice Motol

4. Listopadu 2017 proběhl již 3. workshop castování - Ostrava

Workshop byl zaměřen prakticky na seznámení se s metodou castování – principy jejího fungování, na různé techniky castování využívané v léčbě syndromu diabetické nohy a na materiály k ní používané. Během workshopu byla možnost prakticky si vyzkoušet castování ve formě tvorby snímatelných kontaktních fixací a snímatelných kontaktních dlah, které v poslední době využíváme v pooperační péči u nemocných s chirurgickými výkony prováděnými na dolní končetině.

/MUDr. Vladimíra Fejfarová, Ph.D./

Další cyklus workshopu se bude konat 7.4.2018 v Praze

Specializační odborná stáž – Diagnostika a terapie syndromu diabetické nohy

Určeno pro: lékaře v přípravě k atestaci z diabetologie a endokrinologie a pro podiatrické sestry

Vedoucí: prof. MUDr. Alexandra Jirkovská, CSc.

Termíny: 8.-12.1.2018; 22.-26.1.2018; 19.-23.2.2018; 14.-18.5.2018; 21.-25.5.2018; 11.-15.6.2018

Odborná stáž – Moderní diagnostika a léčba syndromu diabetické nohy

Určeno pro: lékaře interních oborů a praktické lékaře

Vedoucí: MUDr. Robert Bém, Ph.D.

Termín: 12.-14.3.2018

Odborná stáž – Syndrom diabetické nohy pro nezdravotníky

Určeno pro: pedikéry, ošetřovatele, pracovníky home care

Vedoucí: MUDr. Robert Bém, Ph.D.

Termín: 15.-16.3.2018

Odborná stáž - Komplexní léčba syndromu diabetické nohy (SDN)

Určeno pro: chirurgy po absolvování základního chirurgického kmene, kteří se hodlají specializovat na léčbu syndromu diabetické nohy

Vedoucí: MUDr. Bedřich Sixta

Termín: 28.-31.5.2018

Na tyto akce Institutu postgraduálního vzdělávání se lze přihlásit přes webové stránky: www.ipvz.cz; podzimní termíny vzdělávacích akcí budou k dispozici v průběhu listopadu a prosince 2017.

Pozvánka na certifikovaný kurz pro všeobecné sestry v podiatrii

V tomto roce se opět uskuteční certifikovaný kurz pro všeobecné sestry v podiatrii, a to v termínech **7.-10. června a v listopadu 2018** v IKEM Praha. Je určen pro všeobecné sestry pracující s diabetiky se syndromem diabetické nohy v ambulancích i v nemocnicích, ale také pro sestry domácí péče. Další informace na www.diab.cz, přihlášky posílejte na adresu kace@ikem.cz.

Plánované akce a pozvánky

Mezioborové sympozium „Syndrom diabetické nohy“; 24.11.2017 Praha
IDF Congress, 4.-8.12.2017, Abu Dhabi; www.idf.org

XVI. Kongres České společnosti pro léčbu ran, 25.-26.1.2018 Pardubice;
www.cslr.cz

Multidisciplinární přístup v péči (nejen) o nohy diabetiků; 16.2.2018 Ostrava hala
GONG www.nohy-diabetiku.cz; lékaři z podiatrických ambulancí časově omezená
možnost registrace zdarma info na podartis@seznam.cz

54. diabetologické dny; 25.-28.4.2018 Městský dům kultury Elektra, Luhačovice;
www.gsymposion.cz

28th Conference of the European Wound Management Association; 9.-11.5.2018
Krakov, Polsko; www.ewma.org

78th Scientific Sessions of American Diabetes Association (ADA); 22.-26.6.2018
Orlando, USA; <https://professional.diabetes.org/meeting/scientific-sessions/78th-scientific-sessions>

Diabetic Foot Study Group meeting; 28.-30.9.2018 Berlín, Německo; www.dfsg.org

54th EASD Annual Meeting; 1.-5.10.2018 Berlín, Německo; www.easd.org

8th International Symposium on the Diabetic Foot, 22.-25.5.2019, Haag, Nizozemí,
www.diabeticfoot.nl

**„Moderní diagnostika a terapie syndromu diabetické nohy“ - semináře podiatrické
sekce České diabetologické společnosti určené především chirurgickým a interním
nemocničním oddělením, bližší informace: h.stredova@gsymposion.cz; robe@ikem.cz**

**Srdečně Vás zveme k aktivní účasti na workshopu Podiatrické sekce ČDS,
který se bude konat v předvečer Mezioborového sympozia syndrom
diabetické nohy – 23.11.2017**

Mimořádný interdisciplinární kurz – Hojení ran I

určeno pro lékaře všech oborů se zájmem o problematiku léčby ran

30.11.2017 - 2.12.2017 - Praha

Místo konání: Praha 4, Budějovická 15, Hotel ILF

Web: <http://www.ipvz.cz>

Pořadatel: pořádáno subkatedrou geriatry (Prof. Topinková) ve spolupráci se
subkatedrou diabetologie (Prof. Pelikánová) IPVZ, Českou společností pro
léčbu rány (ČSLR) a Českou angiologickou společností ČLS JEP

Bulletin POSEL je vydáván Výborem Podiatrické sekce České diabetologické společnosti ČLS JEP. Předseda: MUDr. Robert Bém, Ph.D., Centrum diabetologie, Institut klinické a experimentální medicíny, Vídeňská 1958/9, Praha 4, 14021. Členové výboru: MUDr. Vladimíra Fejfarová, Ph.D., Prof. MUDr. Alexandra Jirkovská, CSc., MUDr. Miroslav Koliba, Bc. Hana Kůsová, MUDr. Pavlína Piňhová, Ph.D., MUDr. Bedřich Sixta. Vychází dvakrát ročně. Elektronicky je zdarma rozeslán členům Podiatrické sekce ČDS.